

ευθετεῖ πᾶν προῖόν τοῦ ποικίλου καὶ ἐνεργοῦ αὐτοῦ πνεύματος. Κοιμώμενον διὰ τῶν ῥεμβασμῶν τῆς ραντασίας, μεθυσκώμενον ὑπὸ τῆς ἡδείας ἐκστάσεως τῶν σκηνῶν, ὡς φαντάζεται, καὶ τῆς ἐκ τῶν ποιητικῶν ἐργασιῶν ἡδονῆς, τὸ πνεῦμα τοῦ Ἰωσήφ κατέστη ἀφθονός πηγὴ τῶν ποιητικῶν ἰδεῶν. Ὁ ποιητὴς ἐνόμιζεν ἑαυτὸν κατὰ πάντα τέλειον, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἡθάρνιστο κατ' ὀλίγον τὴν ἀπορείαν του. Εὐτυχῶς ὅμως, πολλοὶ τῶν περὶ νεοὶ διεκέρυξαν τὰ περὶ αὐτοῦ· διότι ἐδεύκνυε καθ' ἑκάστην αὐτοῖς τὰς πηγὰς τῆς παιδείας καὶ τοὺς ἐδίδασκε διὰ τῆς ἡλικίης· ἡ δὲ πρὸς τὴν δυστυχίαν αὐτοῦ καρτερίᾳ ἦν αὐτοῖς παραδειγμα εὐγενές, καθιστὸν αὐτὸν προσφιλέστερον καὶ σεβασμιώτερον πρὸς τοὺς μαθητάς του, τοὺς ἀείποτε ἐπαγρυπνοῦντας ἐπ' αὐτοῦ. Μὴ ἀπαιτῶν τίποτε εἰς ὀλιγαρχίης, δυνάμενος μάλιστα νὰ ἐλεήσῃ καὶ ἄλλον πολὺ αὐτοῦ δυστυχέστερον. Ὁ ἄνθρωπος δὲ ἐκεῖνος, ὅστις μακροθύμην, ἔβλεπε μετ' ὑπομονῆς τὴν τύχην τοῦ ποιητοῦ, ἐλθὼν εἰς Περιγύρην, ἠγάπησεν τὸν Ἰωσήφ νὰ ὑπαγορεύσῃ αὐτῷ τὰ ποιήματά του, ἅτινα ἠγάπησε καθ' ὑπερβολήν.

Οὕτω λοιπὸν ἐκ τῆς μνήμης τοῦ ποιητοῦ ἐξῆλθε ἱσμός ὁλόκληρος ποιημάτων. Ἐπιστρέψας εἰς Παρίσιους, ὁ Κ. Πελλισσιέρους ἐτύπωσε διὰ δαπάνης αὐτοῦ τὸ πόνημα τοῦ τυρλοῦ ὃν ἐπροστάτευτε. Τὸ πρωτότυπον, τὸ περιεργὸν τοῦ μονήρους ποιητοῦ ὕψος, τὸ νευρώδες τῆς ἐκφράσεως, ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ βαθύτης τῶν αἰσθημάτων τοῦ ποιήματος, κατέστησαν αὐτὸ ἀντικείμενον περιεργείας μεγάλης, καὶ ἱσοῦ θαυμασμοῦ.

Τὸ ποίημα ἐμαρτύρει τὴν ἀληθῆ τοῦ ποιητοῦ μεγαλοφυΐαν, οὐτινος ἡ κατὰστασις ἐστὶ μᾶλλον περιεποιεῖ εἰς τὸ ἔργον του τὴν ἰδέαν τοῦ θαύματος. Μεταξὺ δὲ τῶν ποιητικῶν τῆς ἐποχῆς προϊόντων, αἱ *Ποιήσεις τοῦ Τυρλοῦ* διεκρίθησαν ὑπὸ τῆς γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἥτις ἐνεθάρρυνε τὸν ποιητὴν διὰ βραβείου. Ὁ δὲ Ὑπουργὸς Κ. Σαλβάνδης, παρεχώρησεν εἰς τὸν δαρνηφόρον μισθὸν ἐτήσιον 800 φράγκων.

Τοῦ λοιποῦ ὁ Ἰωσήφ, ἡττημένος ἀπὸ πάσης ἐκ πενίας συμφορᾶς, δύναται νὰ φέρῃ ἄνευ πολλοῦ κόπου, τὸ διπλοῦν φορτεῖον τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ τίτλου τοῦ συγγραφέως.

(Μετάφρ. Ἀ. Γ.).

ΤΑ ΧΑΡΤΙΑ.

Λυπηρὰ εἶνε ἡ ἱστορία, ἣν μέλλω νὰ διηγηθῶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ δὲν δύναμαι ἄνευ βαθείας συγκινήσεως ν' ἀναζητήσω εἰς τὴν μνήμην μου τὰς λεπτομερείας ταύτης· ἀλλὰ πατὴρ ἢ μήτηρ, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἐνεπιστεύθη τὴν τύχην ὁμοίων τῶν ὄντων, δὲν θέλουσι διατάττει, νομίζομεν, νὰ ρίψωσι βλέμματά τινα ἐπὶ

τῆς ἱστορίας ταύτης, ἥτις μεγάλην ὑπόσχεται τὴν ὠφέλειαν.

Δὲν θέλω δυστυχῶς σὰς παραπέμψαι εἰς χώρας μυθώδεις καὶ θαυματουργούς, οὐδ' εἰς χρόνους παλαιούς· καὶ ἤθελον μεταποιήσαι τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ δράματος τούτου, ἂν φωνὴ ἐνδόμυχος δὲν μοι ἔλεγε πάντοτε: — Ἀληθὴς εἶνε ἡ διήγησις αὕτη, ἀληθεστάτη... Συνέβη λοιπὸν εἰς Παρίσιους καὶ εἰς ἐποχὴν, ἐγγυτάτην ἡμῶν, ἐποχὴν οὐχὶ ἀδεσπορον.

Ἡ Ἄννα, δεκαεπταετής τὴν ἡλικίαν, εἶχεν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς της σχεδὸν μείνει ὀρφανή· τὴν δὲ νηπιότητά της καὶ τὴν νεότητά της διέτριψεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κηδεμόνος της, ὅστις ἦτον ἐνταυτῷ καὶ ἀναδοχός της. Ὁ Κ. Δουμαῖνης, ἦτον ὁ καλλίτερος τῶν ἀνθρώπων καὶ ὁ μᾶλλον δραστήριος καὶ πολυσχολος τῶν ἐμπόρων τῶν Παρισίων, τῆς πόλεως δηλονότι ἐκεῖνης ἐν ἣ ὁ χρόνος εἶνε κεφάλαιον τοσοῦτον πολυτίμων. Ἦτο δ' ἐλευθέριος εἰς πᾶν ὅτι εἶχεν (ἦτο δὲ καὶ πλουσιώτατος) πλην τοῦ χρόνου, εἰς ὃν τοῦναντιον ἐφαίνετο συστηματικῶς φιλάργυρος.

Ἡ Κ. Δουμαῖνου προσβεβλημένη ἀπὸ παραλυσίαν ἀνίατον καὶ ἀείποτε κλινήρης, εἶχε μὲν τῷ ὄντι παιδαγωγὸν διὰ τὴν Ἄνναν, ἀλλ' αὕτη Ἀγγλὶς οὕτα δύσκαμπος καὶ ξηρὰ ἡθικῶς τε καὶ φυσικῶς, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ κατέχῃ μήτε τὴν φιλίαν, μήτε τὴν πίστιν τῆς νεάνιδος.

Ἡ μόνη, ἥτις ἔλαβεν ἐπιβρόχην τινα εὐτυχῆ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς Ἄννας, ὑπῆρξεν ἀκριβῶς αὕτη ἐκεῖνη ἥτις τῇ ἐπροξένησε τὴν δυστυχίαν της. Δυστυχὴς ἀλλ' ἀξία γυνή, ἐλθοῦσα ἀπὸ τὴν Σολωνίαν, διὰ νὰ γείνη τροφὸς τῆς Ἄννας, προσεκολλήθη εἰς τὸ τέκνον μετ' ἀπόφασιν νὰ μὴ τὸ ἐγκαταλείψῃ πλέον· καὶ ἡ Ἄννα ἐπίσης ὑπερηγάπησε τὴν Μαριάναν καὶ ἐδεῖξεν τοῦ Κ. Δουμαῖνου νὰ τὴν ἀφήσῃ πάντοτε μετ' αὐτῆς: — Μάταιον εἶνε, νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἡ αἰτήσις αὕτη ἐγένετο δεκτὴ εὐθὺς καὶ ἄνευ δυσκολίας.

Ἡ Μαριάνα εἶχε γεννηθῇ, καὶ ἀνατραφεῖ εἰς τὴν Σολωνίαν, τὸν πλήρη δηλονότι μυθῶδων καὶ παραδόξων δεισιδαιμονιῶν τόπον, ὃν γνωρίζετε ἴσως κάλλιον ἐμοῦ. Λέγοντες, ὅτι ἡ Μαριάνα ἦτον ἐκ τοῦ τόπου τούτου, ἐννοοῦμεν ὁποία ἦτον αὕτη. Ἀπὸ τὴν συνάφειαν ἀνθρώπων ὅχι· μὲν πολὺ πεπαιδευμένον, ἀλλ' ἦτον εὐπίστων, ἡ Μαριάνα εἶχε τάχα ἀποβάλλει τὰς δεισιδαίμονας πεποιθήσεις της; δυστυχῶς ὅχι!... Τὸ τερατόδοξον εἶχε ριζώσει εἰς τὴν πτωχὴν κεφαλὴν της, εἴθα ἐμελλεν πάντοτε νὰ ἐθρεύῃ ὑπὸ μορφήν μόνον διάφορον· ἡ Μαριάνα ἀναλινκίζουσα τὴν Ἄνναν τῇ ἐδιηγείτο βίους πνευμάτων τῆς ἐρείκης, τῶν φωσφόρων ἀτμίδων, καὶ ἐπὶ τέλους τῇ ἔλεγε: Μὴ πιστεύεις ταῦτα, μικρά μου, εἶναι διηγήματα, διὰ νὰ ἀποκοιμίζωσι τὰ παιδία. Ἀλλὰ καὶ ἡ Μαριάνα ἐπίσης, εἶχε ροφήσει τὰς δεισιδαιμονίας τῶν μεγάλων πόλεων, εἴθα τὰ πνεύματα δὲν εἶνε τὸσον ἰσχυρὰ, ὅσον μετ' ἐπάρσεως τὰ κηρύττουσιν.

Ἐμάντευσαν ἴσως τινὲς τῶν ἀναγνώστων μας ἐν μέρος τῆς ἱστορίας ταύτης· καὶ ὅμως δὲν παραπονέμεθα διὰ τοῦτο· διηγούμεθα ἀπλῶς ὅτι εἶδομεν, χω-

ρίς νὰ θέλωμεν, νὰ σὰς ἐκπλήξωμεν διὰ περιπετειῶν. αἰφνιδίῳ.

Ἡμέρα ἦτο θερινή, καὶ ἡ Ἄννα, ὀκταετής τότε, ἀφοῦ ἐδείπνησε καὶ ἐκαλλωπίσθη, ὤδευσε μετὰ τῆς Μαριάννας πρὸς τὸν κήπον τῶν Τουλιερῶν, ἔνθα ἔπαιξε μέχρι τῆς ἑσπέρας, ὅτε ἀμφότεραι ἐξεληθοῦσαι τοῦ κήπου, ἀντὶ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κ. Δουμαίνου, προσχώρησαν εἰς τὰς σχεδὸν ἐρήμους ὁδούς, αἵτινες περιέκυκλουν τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἁγίου Ὀνωρίου. Ἡ Μαριάννα ἐστάθη ἔμπροσθεν τῆς θύρας οἰκίας κατὰ τὸ φαινόμενον εὐτελοῦς, εἰσῆλθε, καὶ διευθύνθη πρὸς τὴν κλίμακα, χωρὶς νὰ ζητήσῃ ὁδηγίαν τινὰ ἀπὸ τὸν οἰκοκύβητα. Τὸ παιδίον τὴν ἠκολούθησε, καὶ ἀνέβη ἀθαμῆς τὰ τέσσαρα ὁροφώματα· διότι πολλὰκις εἶχεν ἀναβῆ ἐπὶ τῆς οἰκίας ταύτης.

Ἰδοὺ τί ἐγένετο ἐνταῦθα συνήθως· ἡ Μαριάννα ἤχει τὸν κόδιον αἰσχυρῶς, καὶ γυνὴ τεσσαρακοντούτης περίπου ἔχουσα πρότωπον σοβαρὸν καὶ κινουμένη ἀπὸ θεῖαν ἔμπνευσιν, ἥνοιγε τὴν θύραν, καὶ μετέπειτα ἐγκατέλειπον τὸ παιδίον εἰς ἐπιτατόριον, ἔνθα ὑπῆρχον πρὸς διασκέδασιν παντοῖα εἶδη ἀγαθῶν τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἡ θύρα μεγάλου δωματίου, ἐν ᾧ οὐδέποτε ἡ Ἄννα εἶχεν εἰσελθῆ, ἔμενεν ἡμιανεωγμένη, καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἡ Μαριάννα, ἥτις συνδιελέγετο ἐκεῖ ταπεινῇ τῇ φωνῇ μετὰ τῆς ἀγνώστου, ἐπέστρεφε καὶ ἐσυμβούλευε τὸ παιδίον, νὰ ἔχῃ ὑπομονήν, καὶ νὰ ᾔη φρόνιμον. Ἐπὶ τινὰ χρόνον ἡ Ἄννα ὑπῆκουεν εἰς τὴν ἐπιταγὴν ταύτην· ἀλλ' ἑσπέραν τινὰ, ῥίψασα ἐκ περιεργείας ἐν βλέμμα εἰς τὸ μυστηριώδες ἐκεῖνο δωμάτιον, εἶδε τοίχους κεκαλυμμένους με μαῦρα καὶ με παράδοξα σημεῖα κεκοσμημένους, τράπεζαν σχήματος μοναδικοῦ καὶ πλήρη πραγμάτων ἀνωρύμων δι' αὐτὴν, πτηνὰ τεταριχευμένα, βουκάλια, κάλπας καὶ τέλος λύχνον, οὗ ἡ μελανὴ σφαίρα ἐβρίπτε λαμπρὴν πένθημον. Ἡ Ἄννα ἐφοβήθη ἐκ τούτου, καὶ ἔκτοτε ὅταν ἡ Μαριάννα αἶ ἐπέταττε νὰ διατηρήσῃ ἐχεμύθειαν, εἰς τὸν κηδεμόνα της, διὰ τὰς μυστηριώδεις ταύτας ἐπισκέψεις, ἡ νεανὶς ἀνύψωνε τὴν κεφαλὴν με παραχρῆν ἐκφράζουσαν:—ὦ! προσέχω πολὺ διὰ τοῦτο!

Τὸ ἑσπέρας τοῦτο ὑπῆρχε τι ἔκτακτον εἰς τὸ πρόγραμμα. Ἡ τροφὸς καὶ τὸ παιδίον εἰσῆλθον ὁμοῦ εἰς τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο δωμάτιον, καὶ ἡ μάντις ἤρχισε τὰς συνήθεις φιλοφρονήσεις της, λαβομένη τῆς χειρὸς τῆς Ἄννας καὶ ἐξετάζουσα αὐτὴν προσεκτικῶς.

Ἰδοὺ, τι συνέβη τὴν αὐτὴν πρωΐαν. . . . Ἡ νεανὶς ἤρχισε τὰ ἱκετεύειν τὴν τροφὴν της, ἵνα τῇ ἀποκαλύψῃ τὰ μυστήρια τῶν συνεχῶν ἐπισκέψεων, καὶ τῇ διηγηθῇ, ὅσα εἶχεν ἰδῆ· ἡ Μαριάννα, φοβηθεῖσα τὸ πρῶτον, ἀπεποιήθη νὰ τῇ ἐξηγηθῇ· ἀλλ' ἡ νεανὶς, ἥς ἡ περιέργεια ἠρεθίζετο διὰ τρόμου ὁλονὲν αἰῶντος, ἠπειλήσε τὴν Μαριάνναν, νὰ εἴπῃ τὰ πάντα εἰς τὴν Κ. Δουμαίσου καὶ εἰς τὴν Ἀγγιλίδα παιδαγωγόν της· βλέπουσα ὅθεν ἡ Μαριάννα, ὅτι ἦτον ἀδύνατον, νὰ μὴ προδοθῇ τὸ μυστήριον διὰ τῆς γλυκύτητος, ἀπεφάτισε νὰ κάμῃ γνωστὸν ἐν μέρος τού-

του, ἵνα κρύψῃ τὸ ἄλλο, ἀπειλήσασα τὴν παῖδα μετὰ τὴν ὀργὴν τῆς γόητος ἐν περιπτώσει μὴ ἐχεμυθίας. Ἀλλ' ὁ τρόπος οὗτος μετὰ τῶν παίδων εἶνε χείρων πάντων, καὶ μετὰ μικρὰν μυστικότητος ἀμφισβήτησιν, ἡ Μαριάννα ἐξωμολογήθη ἐντελῶς εἰποῦσα, ὅτι ἡ ἀγνώστος ἦτο γόης, ὅτι ἐβρίπτε τὰ χαρτία, ὅτι μετῆρχετο τὴν χειρομαντείαν, τὴν ἀστρολογίαν, τὴν μαγείαν κτλ. κτλ. Ἐκάστη δὲ τῶν λέξεων τούτων εἶχε σημασίαν, ὁποῖας ἡ Μαριάννα ἠδύνατο νὰ δώσῃ διὰ τοῦ αἰτελοῦς νοῦς της καὶ τῆς ἀνεπαρκοῦς ἐρμηνείας της. Ἡ Ἄννα ἠθέλησε νὰ συμβουλευθῇ τὴν γόητα περὶ τοῦ μέλλοντός της, καὶ ἡ Μαριάννα δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀρνηθῇ· ὅθεν ὠδήγησε τὴν νεάνίδα πρὸς τὴν γόητα, ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν.

Ἡ γόης, εἶτε φοβουμένη μήπως χάσῃ τὴν ἐργασίαν τῆς τροφῆς, ἠθέλησε νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς ἐχεμυθίας τῆς νεάνιδος, πλήττουσα ζωηρῶς αὐτῆς τὸ πνεῦμα· εἶτε παρεσύρθη ἀπὸ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐπιτηδεύματος, ὅπερ μετὰ ἀξιοσημειώτου ἐπιτυχίας μετῆρχετο· τὸ πᾶν μετεχειρίσθη ἵνα ἐπενεργήσῃ ἐπὶ τῆς ασθενοῦς ταύτης φαντασίας. Καὶ φεῦ! δὲν ἦτο δύσκολον! . . . Ἰδοὺ ἐν συντόμῳ ἡ πρόρρησίς της:

« Τὸ ἐνεστος ἔτος, νεανὶς, ἔσεται διὰ σέ ἔτος πέν-
» θιμον· ὁ θάνατος θέλει πλανᾶσθαι ἐπὶ τῆς κεφα-
» λῆς σου· καὶ ἂν διαφύγῃς τὸν κίνδυνον, ὅστις σέ
» ἀπειλεῖ, τὸ δέκατον ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας σου
» ἔσεται ἐπικινδυνωδέστερον ».

— Καὶ τί νὰ κάμω πρὸς ἀποφυγὴν τῶν κινδύνων τούτων; εἶπεν ἡ Ἄννα πτοηθεῖσα.

— Φύλαττε σιωπὴν περὶ τῆς ματείας μου καὶ ἔχε πίστιν ἐπὶ τῆς πολλὰ δυναμένης ἐπιστήμης· εἶπε προπετῶς ἡ γόης, ἥτις, ὡς βλέπετε, δὲν ἐλησμόνει ποσῶς τὰ συμφέροντά της.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐπενήργησαν μᾶλλον ἐπὶ τοῦ πνεύματος τῆς Μαριάννας ἢ ἐπὶ τοῦ τῆς Ἄννης, ἣν ἐλάτρευε, διότι παιδιόθεν εἶχεν ἀναδρέψαι. Εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς Ἄννης· ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου ἦτο τοσοῦτον συγκεχυμένη, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ πολλὴν ἐπιβρῆν ἐπὶ τοῦ πνεύματός της· ἄλλως τε, ὁ χρησμός εἶχε σχηματισθῇ με τρόπον λίαν σκοτεινόν, δι' ὃν ἠδύνατο ἡ παῖς νὰ ἀμφιβαλλῇ περὶ τῆς πραγματικῆς του ἐννοίας· καὶ ὅμως, μὴνὰς τινας μετέπειτα πυρετὸς τυφοειδὴς μετὰ πυρετοῦ ἐγκεφαλικοῦ ἔθεσε τὴν ζωὴν τῆς νεάνιδος εἰς κίνδυνον. — Ὁλεθρία σύμπτωσις δὲν εἶναι αὕτη; καὶ ἕκαστος δύναται νὰ προῖδῃ τὰς συνεπειὰς τῆς. Ἡ Ἄννα ἀνεμνήσθη τότε τῆς μανίας, ἡ δὲ Μαριάννα βλέπουσα μετὰ χαρᾶς τὴν νεάνίδα ἐπὶ τὰ κρείσσω βαίνουσαν, πολλὰκις τῇ ἐλάλει περὶ αὐτῆς ἐκθειάζουσα τὴν φοβεράν ἐπιστήμην τῆς νεωτέρας Σιδόλλης.

Ἐν ἔτος, δύο ἔτη παρῆλθον, ἐν οἷς ἐσύχναζον ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὴν μάντιν, ἥτις κατέστη ἐν πάσαις περιπτώσεσιν ὁ σύμβουλος αὐτῶν. . . . Δὲν ἐλάλουν πλέον, δὲν ἔπραττον, εἰμὴ δι' αὐτῆς τῆς γυναικὸς, ἥς αἱ γυνῶμαι γενναίως ἀντημείβοντο.

Ἰσως μοι εἴπῃ τις, πῶς, ἐνῷ ἡ Ἄννα ἠῤῥεξε σωματικῶς, καὶ δσημέραι ἀνεπύσσετο τῷ πνεύματι διὰ

τῶν σπουδῶν, καθηγητῶν καὶ ἀναγνώσεων, δὲν ἄφινε τὰς ἐλεεινὰς ταύτας δεισιδαιμονίας· ἀλλὰ, φεῦ! οἱ καθηγηταὶ καὶ τὰ βιβλία νέας μᾶς διδούσι γνώσεις, χωρὶς νὰ μᾶς ἀπομανθάνωσι τὰς παλαιάς· διότι σπανίως διευθύνονται εἰς τὴν καρδίαν, διότι αἱ ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς ἡλικίας δυσκόλως ἐξαλείφονται, καὶ ὅχι παρ' ἄλλων εἰμὴ παρ' ἡμῶν αὐτῶν καὶ ἡ τῶν ἡμᾶς ἀγαπώντων ἡ μόνη δὲ, τὴν ὁποίαν ἡ Ἄννα βαθέως ἠγάπα, αὐτὴ τὴν ἔσυρεν εἰς τὴν πλάνην τῆς· διότι εἰς τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον δύναται μὲν νὰ εἴχῃ ἡ νοημοσύνη, ἡ ἐνέργεια δὲ καὶ ἡ κρίσις νὰ ᾖναι ἀσθενεῖς· διότι τέλος ἐκτελεῖται μὲ τὴν διάνοιαν, καὶ δὲν ἔχομεν ἑλλειψίν παραδειγμάτων ἀνδρῶν ἐναρέτων καὶ μεγαλοφυῶν, οἵτινες ἐπίστευον εἰς τὴν εἰμαρμένην καὶ εἰς τὰ προαισθήματα· ὁ πτωχὸς νοῦς εἶναι φύσει εὐπιστος· ὁ δὲ μεγαλοφυὴς ἄνθρωπος προσπαθεῖ παντὶ σθένει νὰ καταστήσῃ τὴν δεισιδαιμονίαν τοῦ συγγνωστῆν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, ἢ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἄλλων.

Ἴδου συνήθως ἡ μόνη ὑπεροχὴ τοῦ σοφοῦ εἰς τοιαύτας περιστάσεις.

Νὰ σὰς διηγηθῶ τὸν βίον τῆς Ἄννας εἶναι πάντῃ περιττόν· φόβοι συνεχεῖς, ἀγωνίαι ἀκαταπαύτως ἀναγερούμεναι, ἦσαν τὰ μόνα τῆς νεάνιδος συναισθήματα, τὰ ὁποῖα ἐπιτηδεύει ἡ γόης ὑπέβαλλεν. Ὑπηρετοῦσα δὲ τὰ αἰσχυρὰ συμφέροντά της, ποτὲ δὲν τὴν ἄφηνε νὰ φύγῃ μὲ ἀνακουφισμένην καρδίαν· ἀλλὰ πάντοτε ἐτεχναζέτο νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ φόβον τινά, διὰ νὰ ᾖναι βεβιαία περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ θύματος της... Οὐδέποτε ἡ Ἄννα εἰς ὀκταετὴ ἡλικίαν ἀνέπνευσεν ἐλευθέρως, οὐδ' ἐμειδίασε τὸ παιδικὸν ἐκείνο μειδίημα, τὸ ὁποῖον λάμπει εἰς περιχαρεῖς, ζωηράς, καὶ καθαράς ἐκθέσεις, καὶ τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ πλεονεκτημα νὰ τέρπῃ ἡμᾶς, τοὺς μὴ παῖδας πλέον ὄντας... Δυστυχῆς Ἄννα!...

Ὅταν ἡ Ἄννα ἐγένετο ἐκκαίδεκαετής, ἤρχισε νὰ σκέπτηται ἐπὶ μᾶλλον περὶ τῆς προρρήσεως ἐκείνης τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας. περὶ τῆς προρρήσεως ἐκείνης, ἥς τὸ δεύτερον μέρος ἦτον ἐπικινδυνωδέστερον τοῦ πρώτου, ὅπερ πληρέστατα ἐπραγματοποιήθη.

Τὸ δέκατον ἑβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας της ἦτον ἡ στιγμή κινδύνου τρομερωτέρου· ἀλλὰ ποῖος ἦτον ὁ κίνδυνος οὗτος; ὑπὸ ποίαν μορφήν ἐμελλε νὰ ἐπέλθῃ; πῶς ἡδύνατο νὰ τὸν προλάβῃ; πῶς ἡδύνατο νὰ τὸν καταβάλλῃ;

Ἐννοεῖται εὐκόλως, ὅτι αἱ ἐπισκέψεις εἰς τὸ δωμάτιον τῆς γόης ἐγίνοντο συχνότεραι, καὶ ὅτι ἡ ἀπάσιος αὕτη γυνὴ ἀπεκρίνετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σκοτεινῶς. Τῷ ὄντι, ἡ προωρισμένη στιγμή ἤγγιζε, καὶ ἀμφίβολον ἦτο, ἂν ἡ τύχη καὶ ἐκ δευτέρου ἤθελεν ὑπηρετήσῃ τὴν μάστιν κατὰ τὰς εὐχάς της. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ δμυλῇ ἐμφορῶν καὶ μὲ ἐκφράσεις διφορούμενας, ὥστε νὰ μὴ φωραθῇ ψευδομένη. Οὕτω τὰ χαρτιά ἦσαν ἄφωνα, αἱ γραμμαὶ τῆς χειρὸς ἦττον σημαντικαὶ καὶ μὴ ἐπιτυχάνουσαι... Ἡ Ἄννα μετεβάλλετο ὁσημέραι... Ὁ τρομερὸς οὗτος στοχασμὸς ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εὕρισκετο ἡμέραν καὶ νύκτα,

(ΤΟΜ. Γ'. Φυλλάδ. 68.)

τῆς ἀφῆρπασε τὸν ὕπνον. Ἐντὸς τοῦ ἔτους!... καὶ ὁ καιρὸς ἐπροχώρει πάντοτε, καὶ ἡ νεᾶνις ἐμέτρα μετ' ἀπελπισίας, μετὰ τρόμου τοὺς μῆνας, τὰς ἡμέρας, τὰς ὥρας, τὰς στιγμὰς.

Οἱ ἱατροὶ ἤλθον· ἐμάντευσαν ἀσθένειαν ἡθικὴν ἐδρεύουσιν εἰς τὸν ἐγκέφαλον, ὑποχονδρίαν χαλεποῦ χαρακτήρος, καὶ πλήρη μὲν εἰς τὰ ἀποτελέσματα της, ἀλλ' ἀτελὴ εἰς τὰς αἰτίας της· ἐσυμβούλευσαν παιδρότητα τῆς ψυχῆς, περιηγήσεις ἐπιθαλασσίους. Ἀλλ' ἡ Ἄννα ἀπεποιήθη νὰ ἀφήσῃ τοὺς Παρισίους, διότι δὲν ἡδύνατο νὰ μακρυνθῇ τῆς γόης. Ἡ δὲ Μαριάννα κρυφίως σείουσα τὴν κεφαλὴν μὲ ὕψος ἐπιτήδειον, ἐπανελάμβανε:

» Ἡ ἐπιστήμη δὲν ἡπατήθη, ἡ δὲ γόης εἶναι ἀλάνθαστος ».

Ἄφρων! καὶ δὲν ἐβλεπεν ὅτι ἡ Ἄννα ἀπέθνηκε διὰ φαντασιωδῆ φόβον.

Ὡ ἐπιτρέψατέ μοι ἐν ὀλίγοις νὰ τελειώσω, διότι τὰ δάκρυα ἤθελον πέσει ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἂν ἠθέλατε νὰ τὴν διηγηθῶ... .

Δύο ἡμέραι ἀπητοῦντο ἀκόμη, καὶ ἡ Ἄννα ἐγένετο δεκαοκταετής... Ἀκτὺς ἐλπίδος κατέλαβεν αὐτὴν, ὅταν εἶδεν, ὅτι τόσον ὀλίγος καιρὸς ὑπελείπετο ἀκόμη· ἀλλ' αἱ ἀγωνίαι ἦσαν ζωηρότεραι καὶ δηκτικώτεραι.

Ἐν διαστήματι δύο ἡμερῶν δὲν ἡδυνήθη νὰ φάγῃ.

Τέλος ἦτον ἐβδόμη ὥρα τῆς τελευταίας ἡμέρας τὴν δὲ ὀγδὴν τὰ δέκα ἐπτά ἔτη ἐμελλον νὰ παρέλθωσιν. Ἡ Μαριάννα καὶ ἡ Ἄννα ἦσαν μόναι παρὰ τῇ ἐστίᾳ· τὰ ὄμματά των ἦσαν προσηλωμένα ἐπὶ τοῦ δείκτου τοῦ ὥρολογίου, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐμελλε, νὰ δείξῃ τὴν στιγμὴν τῆς ἀπελευθερώσεως... Ἐπνευστίων, ἀλλὰ δὲν ἀνέπνεον... ἐν τέταρτον ἐμενε... πέντε λεπτά... ἐν λεπτῶν τέλος!

Τὸ μέταλλον τοῦ ὥρολογίου ὑψοῦται, καὶ μέλλει νὰ πέσῃ. Ἡ Μαριάννα ὄρμα, νὰ ἐνηγκαλισθῇ τὴν τοσοῦτον πεφλημένην Ἄνναν... Εἰς τὴν ὁρμὴν της, ὠθεῖ, καὶ ῥίπτει τὸ μονοπόδιον, ἐφ' οὗ ἦτον ὁ λύχνος... Θόρυβος ὑπόκωφος, σκότος βαθύ!... Φεῦ! ἐκτύπησε τὴν ἀσθενῆ ἐκ τῶν σκέψεων κεφαλὴν τῆς Ἄννας.

Ἡ Ἄννα ἐνόμιζεν, ὅτι ἀπέθανεν... Ἀδύνατον νὰ περιγράψωμεν, τί τότε ἐσκέπτετο· διότι ἔκτοτε δὲν ἡδυνήθη, νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἐντυπώσεις της εἰς οὐδένα. Ἐπεσεν εἰς καταληψίαν, τὴν παρωδίαν ταύτην τῆς ζωῆς· ὀλιγώτεραι κινήσεις, ὀλιγώτεραι ιδέαι, ὀλιγώτερος νοῦς... εὐτυχῶς!

Ἐπὶ ἓνα μῆνα τρεῖς ἄνθρωποι, ἡ Μαριάννα, ὁ Κ. Δουμαῖνης, καὶ εἰς τῶν παλαιῶν ἱατρῶν τῆς οἰκίας· ἀδιαλείπτως ἦσαν ἐπὶ τῆς κλίνης κεκλιμένοι, προσπαθοῦντες μάστιν νὰ παρατηρήσωσι κίνησιν τινα ἢ σημεῖον ἐγέρσεως.

Ἡ ἐπιμὴν τοῦ ἀξίου καὶ σοφοῦ ἐκείνου ἱατροῦ ἐθριαμβεύσεν· Ἡ Ἄννα ἡδύνατο νὰ λαλῇ, καὶ νὰ βαδίζῃ· ἀλλὰ, ἦδη φεῦ! ἡ ταραχὴ ἦτο μεγάλη· τὸ λογικὸν δὲν ἐπανήλθε καὶ εἰς μὴν παρῆλθε πλήρης ἀγωνιῶν καὶ φόβων.

Καὶ ὅμως, ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ὁ ἱατρὸς ἐφαίνετο

σύννοους, καὶ εἶχεν ἀκούσει μετὰ προσοχῆς τοὺς ἀσυναρτήτους λόγους, οὓς ἐπρόφερον ἡ Ἄννα ἐν τῇ παρρησίᾳ της. . . . Μία λέξις ἠκούσθη μετέπειτα· ἐβέβαιωσεν ἀγρίως τὴν Μαριάνναν, ἣτις ἦτο γονυκλῆς εἰς τοὺς πόδας της, καὶ διηγῆθη τὰ πάντα ὁλολύζουσα.

Ὁ πολὺς ἱατρὸς ὠργίσθη μεγάλως· μετέπειτα δὲ οἶκτος κατέλαβεν αὐτὸν καὶ ἄφητε τὴν Μαριάνναν ὑψῶν τὸς ὤμους.

Ἐν τούτοις ἡ Ἄννα ἦλθεν εἰς ἑαυτήν. Ἡμέραν τινα ὁ ἱατρὸς τὴν ἠρώτησε μειδιῶν, ἂν εἶχε θάρρος, μετέπειτα τὴν διέταξε νὰ κρύψῃ τὴν κώμην της ὁλοτελῶς· ἐβόησε μετὰ ταῦτα ὀλίγην παιπάλην μέλαιναν ἐπὶ τῶν ὀφρύων τῆς νεάνιδος· αἱ προπαρασκευαί αὐταὶ καὶ τὰ δεινὰ τῆς νόσου κατέστησαν τὴν Ἄνναν ὅλως ἀγνώριστον. Ἡ Μαριάννα ἐτέθη ὀπισθεν μιᾶς θύρας μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ νὰ μὴ κινηθῇ ὁλοτελῶς, οὕτε λέξιν νὰ προσφέρῃ.

Ἡ γόης ἐνεφανίσθη.

— Κυρία, εἶπεν ὁ δόκτωρ, σὰς προσεκάλεσα νὰ ἐπισκεφθῇτε τὴν θυγατέρα μου. Ἰδέτε τὴν χεῖρά της, ρίψατε τὰ χαρτία. . . . Σπεῦσον.

Ἡ γόης δὲν ἤδυνήθη νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν Ἄνναν. καὶ ἐμάντευσεν εἰς τὴν νεάνίδα μέλλον λαμπρόν· αἱ γραμμαὶ τῆς χειρὸς της ἀνήγγελλον τὴν εὐδαιμονίαν· καὶ ὅλα τὰ χαρτία ἐδείκνυν εὐτυχίαν καὶ ὀλβιότητα! . . .

— Τέλος, εἶπεν ὁ ἱατρὸς μετὰ τὴν μακρὰν ταύτην ἀπαριθμήσιν, ὅλον τὸ ἐναντίον ἀφ' ὅσα εἶχετε προειπεῖ εἰς τὴν Κ. Ἄνναν.

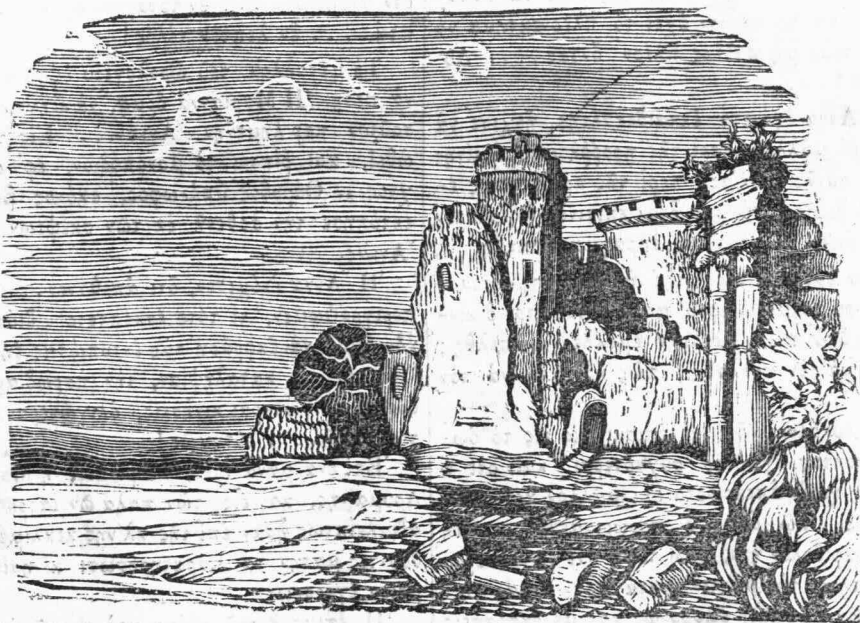
Ἡ γόης ἔμεινεν ἐμβρόντητος. Καὶ φοβουμένη τὴν παρέμβασιν τῆς δικαιοσύνης ὡμολόγητε τὰς ἀπάτας της, τοὺς λογισμοὺς της καὶ τὰς ἀγυρτίας της.

Ἡ Ἄννα ἐξῆλθε τῆς ἀπάτης. . . . καὶ ἐπὶ τινα μὲν ἔτη ἦτον ὀλίγον ἔμφροντις. . . . ἀλλ' ἡ εὐδαιμονία καὶ ἡ ὑγεία ἐξῆλειψαν τὴν τελευταίαν ταύτην ἐντύπωσιν.

Ἡ δὲ Μαριάννα ἐκτοτε δὲν ἠδύνατο νὰ βλέπῃ χαρτί, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ τὰ ρίψῃ εἰς τὸ πῦρ.

Μητέρες, ὅσαι ἀνέγνωτε τὴν διήγησιν ταύτην, ἀγρυπνεῖτε ἐπὶ τῶν τέκνων σας, ἀγρυπνεῖτε ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν· μὴ ἀφίνετε τὴν ἀνατροπὴν καὶ ἐπομένως τὸ μέλλον τῶν ἀσθενῶν τούτων πλασμάτων εἰς ξένους, ὅποιανδήποτε καὶ ἂν δεικνύωσι πρὸς ὑμᾶς πίστιν· διότι φαντασία ζωηρά, εὐερέθιστος εἰς εὐθεῖαν ὁδὸν ὀδηγουμένη, δύναται νὰ ἀποδῇ ἀγαθὸν ἀνεκτίμητον· ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ὅταν μία δεισιδαιμονία τὴν καταλάβῃ καθίσταται ὁ ἐπικινδυνωδέστερος ἐχθρὸς σας. Τὰ δύο δὲ καλλίτερα φάρμακα τῆς ἀληθοῦς ταύτης πνευματικῆς ἀσθενείας, εἶναι ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπη καὶ μία καλὴ καὶ προνοητικὴ μήτηρ, ὡς ὑμεῖς.

ΚΑΙΣΑΡΕΙΑ.

(Ἐρείπια τῆς Καισαρείας ἐν Παλαιστίνῃ).

Ἡ πόλις τῆς Καισαρείας οἰκοδομηθεῖσα κατὰ διαταγὴν Ἡρώδου τοῦ Μεγάλου, ἐπὶ τῆς κρηπίδος τῆς Παλαιστίνης, ἔκειτο μεταξύ Δώρας καὶ Ἀπολλωνίας.

Ἡ Δώρα ἐγείρετο ἐπὶ εἰδὸς τι χερσονήσου εἰς τὰς ὑπορείας τοῦ Καρμηλίου ὄρους· ἡ δὲ Ἀπολλωνία ἔκειτο παρὰ τὴν Σαμάρειαν. Αἱ ἄλλοτε ἀθηραὶ αὗται πόλεις,